

Inhoudsopgave

WOORD VOORAF	V
INLEIDING	1
PROBLEEMSTELLING	1
ONDERZOEKSOPZET	5
ONDERZOEKSVRAGEN EN METHODEN	5
ONDERZOEKSPLAN	10
DEEL I. CONFLICTERENDE BELANGEN BIJ ABSOLUTE BEVRIJDENDE VERJARINGSTERMIJNEN	11
HOOFDSTUK I. REDENEN VOOR ABSOLUTE BEVRIJDENDE VERJARING: DE TIJD HEELT ALLE WONDEN	12
AFDELING I. BEVRIJDENDE VERJARING VANUIT HET PERSPECTIEF VAN DE SCHULDENAAR EN DE MAATSCHAPPIJ	12
AFDELING II. REDENEN VOOR HET ABSOLUTE KARAKTER VAN BEVRIJDENDE VERJARINGSTERMIJNEN	14
HOOFDSTUK II. HEDENDAAGSE KRITIEKEN: DE TIJD ALS ZACHTHEELMEESTER	15
AFDELING I. VAN RECHTSZEKERHEID NAAR BILLIJKHEID VANUIT HET PERSPECTIEF VAN DE SCHULDEISER	15
§ 1. <i>Kritieken in het kader van billijkheid</i>	15
§ 2. <i>Niet-limitatieve voorbeelden</i>	16
A. Situatie 1: kennisname van de schade/vordering na het intreden van de verjaring	16
B. Situatie 2: verjaring van de vordering afgedwongen via bedrog	17
C. Situatie 3: handelingsonbekwaamheid van de schuldeiser	18
AFDELING II. NOOD AAN CORRECTIEMECHANISMEN	19
HOOFDSTUK III. EVALUATIECRITERIA VOOR CORRECTIEMECHANISMEN	19
TUSSENBSLUIT	21
DEEL II. ALTERNATIEVEN VOOR EN CORRECTIEMECHANISMEN OP ABSOLUTE BEVRIJDENDE VERJARINGSTERMIJNEN	23
HOOFDSTUK I. RELATIEVE BEVRIJDENDE VERJARINGSTERMIJN ALS ALTERNATIEF	24
AFDELING I. CONCRETE RELATIEVE BEVRIJDENDE VERJARINGSTERMIJNEN	25
§ 1. <i>Fysieke schade</i>	25
A. Buitenlandse wetgeving	25
B. Belgisch wetsvoorstel verjaring fysieke schade en evolutie tot Wet Asbestschade	26
1. Voorbereidende discussies en amendementen	26
2. Uiteindelijke wet verbetering schadeloosstelling asbestslachtoffers	28
3. Kritieken op de uiteindelijke wet	30
§ 2. <i>Andere Belgische voorbeelden</i>	32
AFDELING II. STARTPUNT VAN DE RELATIEVE VERJARINGSTERMIJN	33
AFDELING III. EVALUATIE	34

HOOFDSTUK II. DIRECTE CORRECTIEMECHANISMEN	35
AFDELING I. FRAUS OMNIA CORRUMPIT	35
§ 1. <i>Mechanisme</i>	35
A. Toepassing in het verjaringsrecht	35
B. Toepassingsvoorwaarden	39
§ 2. <i>Gevolgen</i>	41
§ 3. <i>Evaluatie</i>	45
AFDELING II. CONTRA NON VALENTEM NON CURRIT PRAESCRIPTIO	46
§ 1. <i>Mechanisme</i>	46
A. Toepassing in het verjaringsrecht	46
1. Belgisch recht	46
2. Frans recht	49
3. Nederlands recht	50
B. Toepassingsvoorwaarden	51
1. Belgisch recht	51
2. Frans recht	51
§ 2. <i>Gevolgen</i>	53
A. Belgisch recht	53
B. Frans recht	53
C. Nederlands recht	54
§ 3. <i>Evaluatie</i>	54
A. Belgisch recht	54
B. Lessen uit het Franse recht	55
C. Nederlands recht	55
D. Achterliggende ratio	55
AFDELING III. DOORBREKING VIA GRONDRECHTEN	56
§ 1. <i>Mechanisme</i>	56
§ 2. <i>Gevolgen</i>	60
§ 3. <i>Evaluatie</i>	61
AFDELING IV. DE LEER VAN HET VERBOD OP RECHTSMISBRUIK	62
§ 1. <i>Mechanisme</i>	62
A. Toepassing in het verjaringsrecht	62
B. Toepassingsvoorwaarden	63
§ 2. <i>Gevolgen</i>	66
§ 3. <i>Rechtsvergelijkend perspectief: redelijkheid en billijkheid</i>	67
§ 4. <i>Evaluatie</i>	69
HOOFDSTUK III. INDIRECTE CORRECTIEMECHANISMEN	69
AFDELING I. ALTERNATIEVE VERGOEDINGSMECHANISMEN	69
AFDELING II. INTERPRETATIE VAN STARTPUNT VAN DE VERJARINGSTERMIJN	71
§ 1. <i>Algemeen principe</i>	71
§ 2. <i>Bijzondere toepassing: buitencontractuele verjaringstermijn</i>	71
§ 3. <i>Evaluatie</i>	73
HOOFDSTUK IV. EVALUATIE VAN DE BELGISCHE SITUATIE	74
TUSSENCONCLUSIE	78

DEEL III. ALTERNATIEVE BENADERING: TOPIEK EN DE GEZICHTSPUNTENLEER	81
HOOFDSTUK I. PLAATSING VAN DE GEZICHTSPUNTENLEER EN DE TOPIEK	82
AFDELING I. TOPIEK ALS RECHTSTHEORETISCHE ACHTERGROND	82
AFDELING II. GEZICHTSPUNTEN ALS POSITIEF-RECHTELIJK AANKNOPINGSPUNT	84
HOOFDSTUK II. GEZICHTSPUNTEN ALS INVULLING VAN BELANGENAFWEGING BIJ ABSOLUTE BEVRIJDENDE VERJARING IN NEDERLAND EN BELGIË	85
AFDELING I. PRINCIPEARREST EN CONTEXT	85
AFDELING II. VAN EEN NEDERLANDSE NAAR EEN BELGISCHE GEZICHTSPUNTENLIJST	88
§ 1. <i>Methodologische opmerkingen</i>	88
§ 2. <i>Vergelijking van de Nederlandse gezichtspunten en Belgische situatie</i>	88
A. Gezichtspunt (a): belangen m.b.t. de geleden schade	89
1. Nederland	89
2. België	91
B. Gezichtspunt (b): alternatieve vergoedingsmogelijkheid	93
1. Nederland	93
2. België	94
C. Gezichtspunt (c): verwijtbaarheid van de gebeurtenis aan de schuldenaar	95
1. Nederland	95
2. België	96
D. Gezichtspunt (d): Bewustzijn van schuldenaar betreffende zijn aansprakelijkheid	97
1. Nederland	97
2. België	99
E. Gezichtspunt (e): Verweermogelijkheden voor de schuldenaar	100
1. Nederland	100
2. België	100
F. Gezichtspunt (f): Verzekeringsdekking voor de schuldenaar	101
1. Nederland	101
2. België	102
G. Gezichtspunt (g): instellen van vordering binnen redelijke termijn	103
1. Nederland	103
2. België	104
§ 3. <i>Overzicht van Belgische gezichtspuntenlijst</i>	105
AFDELING III. EVALUATIE MET BIJZONDERE AANDACHT VOOR DE HIËRARCHIE VAN DE GEZICHTSPUNTEN	106
§ 1. <i>Evaluatie van de gezichtspuntenlijst naar Nederlands recht</i>	106
§ 2. <i>Lessen voor de Belgische belangenafweging</i>	107
TUSSENBSLUIT	110
DEEL IV. AANKNOPINGSPUNT NAAR BELGISCH RECHT IN HET SYSTEEM VAN CORRECTIEMECHANISMEN	113
HOOFDSTUK I. PROPORTIONALITEITSCRITERIUM BIJ DE LEER VAN HET VERBOD OP RECHTSMISBRUIK ALS AANKNOPINGSPUNT	113
AFDELING I. REDEN VOOR DE LEER VAN HET VERBOD OP RECHTSMISBRUIK ALS AANKNOPINGSPUNT	113
AFDELING II. INVULLING VAN DE LEER VAN HET VERBOD OP RECHTSMISBRUIK VIA DE BELGISCHE GEZICHTSPUNTEN	114
§ 1. <i>Marginale toetsing en uitzonderlijke doorbreking van absolute bevrijdende verjaring</i>	114
§ 2. <i>Toepassingscriterium voor het verbod op rechtsmisbruik en invulling</i>	115
§ 3. <i>Gevolg van een toepassing van het verbod op rechtsmisbruik</i>	116

AFDELING III. WETTELIJKE VERANKERING VAN HET VERBOD OP RECHTSMISBRUIK BIJ VERJARING	117
AFDELING IV. BEPERKINGEN AAN HET MECHANISME	118
HOOFDSTUK II. INPASSING IN SYSTEEM VAN CORRECTIEMECHANISMEN	119
AFDELING I. PUNCTUELE CORRECTIEMECHANISMEN	119
AFDELING II. VERBOD OP RECHTSMISBRUIK ALS AANVULLEND GLOBAAL CORRECTIEMECHANISME	121
AFDELING III. EVALUATIE VAN HET VOORGESTELDE SYSTEEM VAN CORRECTIEMECHANISMEN	121
TUSSENBSLUIT	123
BESLUIT	125
BIBLIOGRAFIE	127
WETGEVING EN PARLEMENTAIRE STUKKEN	127
RECHTSPRAAK	128
RECHTSLEER	130